Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KUK/21bdTEDI003/21
Názov predmetu	fotografické praktikum II.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Ivana Galat (prednášajúci), doc. MgA. Jozef Sedlák (prednášajúci)

Cieľ

Predmet je zameraný na priblíženie a osvojenie základných znalostí a zručností s fotografickou technikou, a ich následná aplikácia v praxi. Študenti skúšajú rôzne kombinácie nastavení fotoaparátu na dosiahnutie požadovaného výsledku. Učia sa pracovať s kompozíciou, svetlom, farbou. Študenti pracujú v interiéri aj v exteriéri. Určitý čas sa venujeme fotografovaniu s mobilným telefónom, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou života každého študenta. Ako využiť mobilný telefón v praxi namiesto fotoaparátu. Jeho výhody aj nevýhody. Študenti sa učia prezentovať a zhodnotiť fotografie, ktoré sami nafotografujú. Cieľom predmetu je rozvoj kreativity študenta, jeho obrazového videnia, zvládnutie výberu a použitia vhodnej fotografickej techniky pre splnenie zadania.

Obsahová prerekvizita

Fotografické praktikum I.

Podmienky na absolvovanie predmetu

Úspešné absolvovanie predmetu podmieňuje pravidelná účasť na výučbe, povolené sú max.
3 absencie (v prípade individuálneho študijného plánu je nutná minimálne 50% účasť na prednáškach).
Zároveň sa však do hodnotenia premieta aj aktivita na prednáškach, zapájanie sa do analýz preberaného učiva ale najmä pravidelné konzultovanie praktických zadaní.
Študent môže získať spolu 100 bodov (100 %):
• 10 % hodnotenia tvorí praktická realizácia úvodného kompozičného cvičenia (zlatý rez, diagonála, stredová kompozícia, kompozícia na hornú tretinu, kompozícia na dolnú tretinu, dekompozícia) pričom treba zohľadniť hru so svetlom a farbou (10 bodov).
• 40 % hodnotenia predstavuje realizácia a prezentácia dvoch autorských fotografických cvičení na témy: línia a bod - základných výrazových prvkov pri výstavbe obrazu, ktorý musí byť obsahovo a formálne previazaný s učivom predmetu (20 + 20 bodov).
• 50 % hodnotenia predstavuje realizácia a prezentácia uceleného autorského praktického výstupu – série fotografií na tému: abeceda (fotografická a typografická hra s realitou) alebo fotografický denník (dlhodobý osobný fotografický záznam každodenného života), ktorý musí byť obsahovo a formálne previazaný s učivom predmetu a teda musí nadväzovať na kontexty tvorby kľúčových autorov z dejín umenia a fotografie (50 bodov).
Pre úspešné absolvovanie predmetu musí študent získať minimálne 60 % bodov (celkovo 60 bodov zo 100).

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Záverečná hodnotiaca stupnica:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študent po absolvovaní predmetu nadobudne tieto vedomosti, zručnosti a kompetencie:
• orientuje sa v oblasti vizuálnej komunikácie, teórie a dejín fotografie, ako aj intermediálnych presahov,
• dokáže aktívne hľadať a komparovať súvislosti medzi teoretickými poznatkami a ich praktickou aplikáciou, identifikovať, analyzovať a kriticky vyhodnocovať v praxi uplatňované postupy a implementované komunikačné nástroje v oblasti masmediálnej a vizuálnej komunikácie,
• na základe teoretických vedomostí a série praktických autorských výstupov (cvičení a tém) je študent schopný analyzovať technologické a dejinné kontexty, ako aj aktuálnu situáciu v oblasti média fotografie,
• dokáže viesť odbornú diskusiu, odprezentovať svoj postoj, vhodne používať odbornú terminológiu v oblasti vizuálnej komunikácie s presahmi do celospoločenských tém,
• vie sa vizuálne sa vyjadrovať z hľadiska tvorivých autorských konceptov tzv. voľnej tvorby,
• vhodne aplikuje základné výrazové prvky pri výstavbe obrazu ako aj kompozičné princípy v praxi v interiéri aj v exteriéri
• rozumie sociálnemu zázemiu daného média, problematike vizuálnej komunikácie, otázkam identity atď.,
• vie kriticky zhodnotiť rôzne autorské prístupy, kreatívne interpretovať a komunikovať spoločensky závažné obsahy,
• vie ovládať a vhodne používať ateliérové fotografické vybavenie na dosiahnutie požadovaného výsledku,
• rozvíja si analytické schopnosti, digitálne a technologické kompetencie, komunikačné a prezentačné zručnosti, schopnosť argumentácie, posilní si kreativitu, rozvíja si logické myslenie a vizuálnu intrepretáciu.

Stručná osnova predmetu

1. osvojenie základných znalostí a zručností s fotografickou technikou, a ich následná aplikácia v praxi. nastavenie fotoaparátu na dosiahnutie požadovaného výsledku,
2. práca s kompozíciou, svetlom, farbou, clona a hĺbka ostrosti
3. čas, uzávierka, pohyb, citlivosť

4. objektívy a perspektíva
5. fotografovanie s mobilným telefónom, ktorý, ako využiť mobilný telefón v praxi namiesto fotoaparátu. Jeho výhody aj nevýhody.
6. Prezentácia fotografie, ktoré sami nafotografujú. Cieľom predmetu je rozvoj kreativity študenta, jeho obrazového videnia, zvládnutie výberu a použitia vhodnej fotografickej techniky pre splnenie zadania.

1/ Základné teoreticko-metodologické východiská
Bloky prednášok sú zamerané na tieto témy:
- teoretické prednášky s ukážkami zamerané na ovládanie fotoaparátu a fotografickej techniky v ateliéri a exteriéri, možnosti post produkčných úprav
- oboznámenie sa s jednotlivými fotografickými žánrami a ich špecifikami, ako je portrétna, dokumentárna, reportážna, street fotografia a i.
2/ Tvorba autorsky koncipovaných výstupov
Praktická realizácia konkrétnych zadaní na mobilný telefón/fotoaparát sa zameriava na praktické overenie teoretických poznatkov z prezentovaných ukážok z prvej časti prednáškového cyklu, na osvojenie si základných znalostí a zručností ovládania fotografickej techniky, ako aj na ich následnú aplikáciu vo fotografickej praxi v interiéri aj v exteriéri. Formou konzultácií sa kladie dôraz na tvorivý proces, analytické myslenie, kreativitu a taktiež na technologické zvládnutie tém, post produkciu, konečný výstup a výsledný výber finálnych fotografií na zadania. Študenti samostatne fotografujú zadania a reagujú na preberané témy.
Praktická realizácia zadaní:
1. Priamy autoportrét – 1 fotografia, klasický autoportrét, dôraz na dodržanie technických, svetelných a kompozičných pravidiel žánru portrétnej fotografie, jedná sa o kreatívny a nápaditý autoportrét využiteľný na personálnu propagáciu na webovú stránku, Fb, Instagram a i.
2. Nepriamy autoportrét – 1 fotografia, netradičný autoportrét, ktorého cieľom je vystihnúť danú osobu, jej charakter a typické povahové rysy, sociálne zaradenie, záľuby atď., avšak bez toho, aby zachytával priamo jej tvár, prípustná je postprodukcia a manipulácia, dôraz je však na kreativitu a jedinečnosť nápadu.
3. Portrét osobnosti/reportážny portrét blízkeho človeka – séria 5-10 ks fotografií, reportážny portrét v súvislostiach s dodržaním všetkých náležitostí daného fotografického žánru, cieľom je vystihnúť charakter zobrazovanej osobnosti, viesť s ňou rozhovory o práci a vzťahoch, rozfotografovať rôzne situácie, prostredia, polohy, striedať celky, polodetaily a detaily
V prípade ak to pandemická situácia dovolí, tak variantou 3. témy môže byť street fotografia, dokumentárna alebo reportážna fotografia v exteriéri – séria 5-10 ks fotografií, opäť v súvislostiach s dodržaním všetkých náležitostí daného fotografického žánru.

Odporúčaná literatúra

Barthes, R. (2005). Světlá komora [Poznámka k fotografii]. Artfórum.
Císař, K., ed. (2004). Co je to fotografie. Herrmann & synové.
Geržová, J. a kol.(1999). Slovník slovenského a svetového výtvarného umenia 2. polovice 20. storočia. Profil.
Ewing, W.A. (1994). FACE/The New Photographic Portrait. Thames & Hudson.
Flusser, V. (1994). Za filosofii fotografie. Hynek.
Hlaváč, Ľ. (1987). Dejiny fotografie. Osveta Martin.
Hlaváč, Ľ. (1989). Dejiny slovenskej fotografie. Osveta Martin.
Hrabušický, A., Macek, V. (2001). Slovenská fotografia 1925-2000. SNG.
Macek, V.(1998). Slovenská imaginatívna fotografia. Fotofo.
Macek, V., Fišerová, L. (2008). Nová slovenská fotografia. Fotofo.
Sedlák, Jozef. (2021). Združenie fotografov amatérov YMCA a Fotoskupiny KSTL Bratislava. Vývoj a aktivity v období 1924 – 1948. Fotofo.
Sedlák, Jozef. (2023). Petrik, Béla, kňaz, fotograf, kronikár. Foart /Fotofo.

Mrázková, D. (1985). Příběh fotografie. Mladá fronta.
Rónai, Peter, Sedlák, Jozef, Cepková, Petra. Fotografia program komunikácie. (2011). FMK UCM.
Silverio, R.(2007). Postmoderní fotografie. AMU.
Sontagová, S. (2002). O fotografii. Paseka / Barrister&Principal.
Stratený čas, Slovensko 1969-1989 v dokumentárnej fotografii. (2007). SNG.
Láb, F. (2022). Postdigitální fotografie. Karolinum.
Sedlák, J. (2023). Fotomontáž. FMK, UCM, Trnava.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský jazyk a anglický jazyk

Poznámky

Podmieňujúce predmety: Fotografické praktikum I.